

Grone-Schulen Niedersachsen

Kształcenie zawodowe w Niemczech

Anna Block

Koordynator projektów ponadnarodowych

Grone Schule i jej miejsce w systemie kształcenia zawodowego

- **Grone jako partner kształcenia zawodowego**
- **Programy wspierające dualne kształcenie zawodowe dla młodzieży z problemami w znalezieniu miejsca do nauki zawodu lub jej ukończeniu:**
 - **abH (Ausbildungsbegleitende Hilfen) – korepetycje dla uczniów z trudnościami w nauce**
 - **BaE (Berufsausbildung in einer außerbetrieblichen Einrichtung) kooperativ – kształcenie zawodowe poza zakładem pracy**
 - **BaE (Berufsausbildung in einer außerbetrieblichen Einrichtung) integrativ – kształcenie zawodowe poza zakładem pracy**
 - **AsA (Assistierte Ausbildung) – „Kształcenie asystowane“**

Rezultaty badań wśród uczestników kształcenia zawodowego

- **Badania przeprowadzono w 2015 roku w Polsce, Niemczech, Danii i na Litwie**
- **Badanie przeprowadzono w ramach projektu Erasmus+ „Partnerstwo Strategiczne na rzecz wspierania kształcenia dualnego“**
- **Badanie przeprowadzono wśród następujących respondentów: szkoły zawodowe, pracodawcy, uczniowie, instytucje okołobiznesowe, instytucje rynku pracy**

Rezultaty pracy Partnerstwa Strategicznego na rzecz wspierania kształcenia dualnego/ Niemcy

- **Niemiecki system kształcenia zawodowego został przez wszystkie badane grupy docelowe uznany za bardzo dobry ze względu na dodatkowe rozwiązania, takie jak możliwość zdobywania doświadczenia zawodowego nie tylko w zakładach pracy, ale także w specjalnie stworzonych miejscach szkoleniowych lub w instytucjach będących partnerem kształcenia zawodowego (system trialny, jak np. Grone)**
- **Ponadto mocną stroną niemieckiego systemu kształcenia zawodowego jest fakt, że firmy współpracujące z izbami opracowują z nimi ramy kwalifikacji i formułują razem z nimi konkretne plany nauczania, dzięki czemu reagują sprawnie na zmiany wymogów rynku pracy**
- **Mimo to Niemcy borykają się z malejącym zainteresowaniem kształceniem zawodowym, mimo wciąż rosnącej liczby oferowanych miejsc nauki zawodu (w naszym badaniu wskazano na fakt, że spada atrakcyjność i prestiż kształcenia zawodowego)**

Rezultaty pracy Partnerstwa Strategicznego na rzecz wspierania kształcenia dualnego / Słabości systemu niemieckiego

- **Praktyczne doświadczenie kadry pedagogicznej jest częściowo nieaktualne, a programy nauczania nie zawsze koncentrują się na zagadnieniach związanych z miejscem pracy**
- **Treści kształcenia bywają niedopasowane do wymogów rynku pracy**
- **Zapotrzebowanie na pracowników rośnie. Coraz częściej zatrudniani są słabsi uczniowie, co powoduje większe nakłady finansowe, na co nie stać mniejszych firm**
- **Słabsi uczniowie nie są w stanie poradzić sobie z wymaganiami zakładu pracy i treściami programowymi**

Rezultaty pracy Partnerstwa Strategicznego na rzecz wspierania kształcenia dualnego / rekomendacje dla Niemiec

- **Stworzenie nowych planów nauczania ukierunkowanych na pracę z uczniem słabszym**
- **Nowy dobór zawodów i nauka krok po kroku**
- **Poprawa dostępności do miejsc kształcenia zawodowego, uelastycznienie możliwości przechodzenia z systemu kształcenia zawodowego do systemu szkolnictwa wyższego**
- **Różnicowanie kształcenia zawodowego na pracę z uczniem słabym, „normalne” kształcenie zawodowe, praca z uczniem zdolnym**
- **Stworzenie kryteriów dostępu do kształcenia zawodowego, różnorodnych dla poszczególnych zawodów. Każdy powinien poznać swoje skłonności zawodowe i umiejętności oraz drogi do osiągnięcia sukcesu zawodowego**
- **Jeszcze lepsza sieć partnerów kształcenia zawodowego, wzmożone wsparcie ze strony zewnętrznych instytucji szkoleniowych**
- **Lepsza współpraca szkoły zawodowej z pracodawcami**

Rezultaty pracy Partnerstwa Strategicznego na rzecz wspierania kształcenia dualnego/ Polska

- **Większość badanych podkreślała potrzebę dłuższego kształcenia zawodowego z nauką opartą na przygotowaniu praktycznym**
- **Wszystkie grupy respondentów określiły jako konieczne współpracę w zakresie stworzenia nowoczesnego systemu kształcenia zawodowego w Polsce, rozszerzającego część praktyczną i oferującego przygotowanie zawodowe adekwatne do potrzeb rynku pracy**
- **Aż 83 % badanych uczniów podało zakład pracy jako miejsce najbardziej adekwatne do zdobywania praktycznych umiejętności zawodowych**

Rezultaty pracy Partnerstwa Strategicznego na rzecz wspierania kształcenia dualnego / Słabości systemu polskiego

- **Niezbyt realistyczny punkt widzenia nauczycieli na przygotowanie uczniów do rynku pracy**
- **Brak współpracy pomiędzy szkołami i przedsiębiorstwami**
- **Zbyt krótkie kształcenie zawodowe**
- **Częste przypadki niedopasowania kształcenia zawodowego**
- **Programy nauczania niedopasowane do realiów rynku pracy**

Rezultaty pracy Partnerstwa Strategicznego na rzecz wspierania kształcenia dualnego / rekomendacje dla Polski

Rekomendacje dla szkół:

- **Dostosowanie programów nauczania o oczekiwaniach konkretnego pracodawcy w określonej dziedzinie**
- **Dłuższe szkolenie praktyczne**
- **Lepsza współpraca z pracodawcami: określanie wspólnych potrzeb, planów i programów nauczania, ocena kształcenia zawodowego**
- **Aktualizacja wiedzy trenerów i podwyższanie ich kwalifikacji zawodowych**

Rezultaty pracy Partnerstwa Strategicznego na rzecz wspierania kształcenia dualnego / rekomendacje dla Polski

Rekomendacje dla pracodawców:

- **Współpraca ze szkołami i instytucjami rynku pracy zainteresowanymi tworzeniem systemu dualnego – począwszy od poziomu mikro poszukiwanie szkół, partnerów, instytucji, które również chcą wprowadzić system dualny. Tam należy rozpocząć proces budowania zaufania i umowy społecznej**
- **Właściwy dobór uczniów do nauki zawodu (Matching)**
- **Troska o uczniów i atmosferę w pracy – sprawi, że kształcenie w firmach będzie bardziej atrakcyjne**
- **Regularne monitorowanie efektów nauki w przedsiębiorstwie**

Rezultaty pracy Partnerstwa Strategicznego na rzecz wspierania kształcenia dualnego / Rekomendacje ogólne

- Nieustanne podwyższanie jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego
- Doksztalcanie nauczycieli i instruktorów nauki zawodu
- Większa koncentracja na wypadaniu z systemu oświaty
- Zwiększony nacisk na efektywność kształcenia
- Uelastycznianie modelu kształcenia zawodowego i umożliwianie podnoszenia kwalifikacji zawodowych na wyższych szczeblach (np. licencjackie studia zawodowe)
- Umożliwianie zdobycia zawodu osobom słabszym w nauce, np. poprzez outsourcing kształcenia zawodowego do zewnętrznych instytucji szkoleniowych lub kształcenie sieciowe (jak modele niemieckie)

Partnerzy sieci

Szkoły zawodowe

Pracodawcy

Izby

Grone

Institucje rynku pracy

Institucje rządowe

Lokalna administracja

Zrzeszenia pracodawców

Organizacje pozarządowe

Poradnie

Inne instytucje szkoleniowe

Grone

Unternehmensverbund

Sieć partnerów operacyjnych i
wspierających

Czynniki sukcesu programów specjalnych dla młodzieży uczącej się zawodu

- **Indywidualna oferta dopasowana do potrzeb młodego człowieka**
- **Kompleksowa aktywizacja i integracja (zawodowa, społeczna, edukacyjna)**
- **Intensywne wsparcie pedagogiczne**
- **Dopasowanie miejsc pracy odpowiednich dla danego uczestnika**
- **Budowanie pozytywnych, zaufanych i trwałych relacji z uczestnikami procesu nauki zawodu**
- **Współpraca z rodzicami**

Nasze oddziały

Dziękuję Państwu za uwagę 😊

Anna Block